

מסורת הש"ס

(א) יבמות יב: ק: מה מה. נדרים לה: [ומספחא מהה פ"ג]. (ב) קדושין עט: מהה סה: (ג) נדרים טו: עד: יבמות טז: לקמן מו: קדושין ד: ד' לקמן מה: (ה) [לעיל כט: (ז) ז"ק נט. ע"ש, (ח) ודף טז: (ט) ודף לז: (ט) ודברים כב: (י) [שמות כב: (ז) ופי' מוס'] יבמות יב: 'מוס' מהה ג: (ל) ופי' מוס' מהה סה: ד"ה ור"מ כי מיישנא הנישואין, (מ) מ"י כ"י,

תורה אור השלם

1. שמר פתאים יי' דלותי ולי' קדושיי:

תהלים קטו 1. ונתן האיש השבב עקבה לאבי הנצח חמשיה בקף ולי' תורה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלקה כל דבריו: כב כט

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שלש וכו' דאע"פ שאינה מצווה על פירה ורביה. ע"י פהדרין דף נט ע"ב מורה"ה וכו':

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שמה יעשה עובדה וכו' לזכר השני. י"ב ומסופות פסק התפלת היכל בשם רש"י שזה אחרון ממען צלה הראשונה ע"ש דב"ה קמ"ל דף כה מהי ביבמות דף יב ככתב רש"י וז"ל דחק האחד את חברו ופוחת לזרמו משמע ולפעמים הראשון גובר ולפעמים השני גובר ופעם פ"י ק' ופעם פ"י ק' ואין לשון טעות: (ק' הגי' דפס"י):

מוסף רש"י

משמשות מותרות לתת מון בנקוס תשמיש כשהן משמשות, כמי שלא יתעברו [יבמות יב: ושם ק: (ז) ודף טז: (ט) ודף לז: (ט) ודברים כב: (י) [שמות כב: (ז) ופי' מוס'] יבמות יב: 'מוס' מהה ג: (ל) ופי' מוס' מהה סה: ד"ה ור"מ כי מיישנא הנישואין, (מ) מ"י כ"י, (א) יבמות יב: ק: מה מה. נדרים לה: [ומספחא מהה פ"ג]. (ב) קדושין עט: מהה סה: (ג) נדרים טו: עד: יבמות טז: לקמן מו: קדושין ד: ד' לקמן מה: (ה) [לעיל כט: (ז) ז"ק נט. ע"ש, (ח) ודף טז: (ט) ודף לז: (ט) ודברים כב: (י) [שמות כב: (ז) ופי' מוס'] יבמות יב: 'מוס' מהה ג: (ל) ופי' מוס' מהה סה: ד"ה ור"מ כי מיישנא הנישואין, (מ) מ"י כ"י,

ומי מעברא. בקטנות או בנערות כשהיא בת קנס שתלד בנערות: **משמשות במוך**. מותר להן לשמש במוך ואין כמשחיתות זרע: **שמה יעשה עובדה סנדל**. שאם תתעבר עובר שני פוחת השני את לזרית (א) הראשון ודומה לסנדל שהוא דג שזים: **שמה תגמול אם בנה**.

מפני שהחלב נעכר כשמתעברת ואינו טוב ליונק ותלטרך להעתיקו משדים וימות: **פוחת מנאן**. מנח אחת עשרה שנה משמשת כדרכה לפי שלא תתעבר: **ויסר על כן**. על בת שמים עשרה שנה משמשת כדרכה שאם תתעבר לא תמות. אלמא בקטנות לא מיעברא שיצא לכלל לדה דהא ותמות קתני: **וכי תימא**. מנח שמים עשרה ויום אחד שהגיעו ימי הנעורים נתעברה וילדה בנערות ומתה בנערות הא נמי לימא דלמר שמואל אין צין נערות לבגרות אלא שזה חדשים משתבלי שתי שערות הויא נערה בלזותן שחבלי משמים עשרה שנה והלאה ומשתבצים עד שתבגור שזה חדשים ותו לא. ומתניתא דקמי מנח שמים עשרה ואיך אי מעברא לא מתה במציאה שתי שערות קודם שתתעבר קאמר אצל כל זמן שלא הביאה קטנה היא. והאי דנקט מנין שנים משום דבגורי משמים עשרה ויום אחד אפילו הביאה שערות אינו אלא שומא דלמרינן במסכת נדה [מנ:].

ובקדושין: **ופקע אז**. פקעה בצינת אז וזכה הלה במה שצדו שאין צעל דינו קיים וקנס לאו ממון הוא להורישו לאציה בתורת ירושה כל כמה דלא נבתי: **או אין בגר צכר**. לאפקועי בצינת אז: **מר בר רב אשי**. לא צעי לה צעיא דרצא משום בגר צכר אלא אם מתה בנערותה מי פקעה כי בגרות דמחיש או לא. ולהאי לישנא דמר בר רב אשי אליבא דרצא אמרו לעילי' מילתא דפשיטא ליה לאצי מיעביא ליה לרצא דאילו לנישנא קמא מפשט פשיטא ליה לרצא דמיתה לא מפקעא ודלא כלאצי כל זמן שלא בגרה וכי קא מיעביא ליה צכר צכר צכר קמבעיא ליה אצל במיתה כל זמן שלא בגרה פליג דלאצי ואמר לא מפקעא ומיי: **מיסא עושה בגרות**. עושה דין בגרות דמפקעא כח אז כי בגרות: **מסו**. מי הוי לאציה או לעלמה: **בגרות מוילאה מרשות אז**. דלא מלינו שזיכתה לו תורה צבתו אלא מכר בקטנות ושאר שצח כגון קנסה ומעשה ידיה בנערות כדילפינן בפרק נערה [לקמן דף מו: (א) אצל בגרות לא אשכחן וכיון דלא יזכה לו מורה אן מהיכא מיתי לן לזכותו בשלה: **ונישואין מוילאין מרשות אז**. כדאשכחן בהפרת נדרים דכל זמן דלא ניסת אציה מיפר מניסתא אין יכול להפר: **זא עליה**. כשהיא נערה ובגרה: **לעלמה**. דכתיב' ונתן האיש

השוכב עמה לאצי הנערה אם נערה היא בשעת נתינה: **אציה ובעלה**. ואינו מופר עד שיפרו שניהם: **במתני' נושא ופגס**. במתני' לקמן [מ:]. **מפרש להו: האונס נותן מיד**. לאציה אע"פ שזונסה: **לנישואין**. בגמרא [ע"ז] פריך אטו אשמו היא ויפרס לה לכשלא יכנוס דאם כנסה אינו נותן קנס דכתיב' מהר ימהרנה לו ואם מאן ימאן וגו' כסף ישקול אצל אונס כתיב ונתן חמשים כסף ולו תהיה לאשה: **שואה בעליו**. בכל שצבר לו לשמות צו כלומר על כרחו ישאנה כדכתיב כל יוכל לשלחה [דברים כג: (ג) גמ' שסופה

אלו נערות פרק שלישי בתובות

למ.

שליש נשים משמשות במוך. פי' בקונטרס מותרות לשמש במוך אע"ג דשאר נשים אסורות משום השחתת זרע ואין נראה לר"ת (א) דהא קטנה ואילונית מותר לשמש בהדייהו ולא הוי השחתת זרע כיון שהוא דרך תשמיש ומפרש ר"ת משמשות לריכות לשמש במוך אחר תשמיש ועל טובה קמ"ל ולר"י נראה לקיים פי' הקונט' דבריש

נדה (דף ג.) משמע שהמוך הוא במעיה כל שעה והוי כמשמש על האצנים ועל העלים ולא דמי למשמש קטנה ואילונית ועוד אפילו הימה נותנת מוך אחר תשמיש אסורה (דף דף על פי שאינה מלווה על פריה ורביה מ"מ אסורה היא להשחית זרע כדמשמע בנדה (דף ג.) דתנן כל היד המרבה לדקוק נשים משונחת בלזנים תיקץ ומפרש בגמרא משום דנשים לאו צנות הרגשה ניהו משמע דאם היו צנות הרגשה הוו אסורי ויש לדחות דלאו צנות אסור הרגשה ניהו קאמר: **וכי תימא בציור הוא בו' והא בלבר קאמר**. בקונטרס (בקדושין דף עט.) ל"ג ליה דנלאו בלכד משמע טפי לא (ז) **בא עזיה** ונתארסה מהו. לרבי עקיבא דמתני' קא מיעביא ליה דלמר נתארסה ונתגרסה קנסה לעלמה דמי אמרינן כיון שיצאה מרשות האב לענין קנס יהא קנסה לעלמה או דלמא כיון דלענין שאר מילי לא נפקא מרשות האב יהא קנסה לאציה אצל לרבי עקיבא דברייתא פשיטא דקנסה לאציה ולר' יוסי גלילי נהי דלמר אין לה קנס נמי לא מיעביא ליה דהא דאין לה קנס לאו משום מיפק מרשותא דאב היא אלא גזירת הכתוב הוא דאין לה קנס ולא נפקא בלזיוסין כלל מרשות אציה דאז זכאי בקדושה ומעשה ידיה אע"ג דנתארסה והא דקא צעי לה סמס ולא קאמר לרבי עקיבא צדיקא מהו משום דהלכה כר' עקיבא מחזירי: **הואיל' ונישואין מוציאין מרשות אב**. פי' בקונט' דילפינן מהפרת נדרים ואע"ג דק"ל דממונא מאיסורא לא ילפינן ה"מ לאוקמה ברשות אז הוא דלא ילפינן ממונא מאיסורא אצל לאפקועי מרשות אז ילפינן שפי' מהפרת נדרים דבסגרא מועטת יש להולאה מרשות אז ור"י צ"ר אצרהס פי' כיון דגלי לן קרא דלאוקמה ברשות אז איסורא וממונא שזין ה"ה לאפקועי (ט) ונר"י מפרש דנישואין מוילאין מרשות אז מדדרישין איש אמו ואזיו מיראו איש סיפק כו' אשה אין סיפק בדיה לעשות ולא נהירא דמעשה ידיה אינו לצעל מן התורה: **מה** בוגרת בא עזיה ובגרה לעצמה. פירוש דהא מלינו בוגרת שיוצאה מרשות אז לענין

ממון וקשה דה"י נישואין מוילאין מרשות אז לענין ממון ואמאי צריך למילף מבוגרת ונראה דבא עליה ובגרה לעלמה נפקא לן מונתן לאצי הנערה דדרשין לאצי הנערה ולא לאצי בוגרת:

צער דמאי. קשה לר"י דמאי קא מיעביא ליה וכי לא ידע הש"ס שיש צער גדול לצתולה בציאה ראשונה וכמה קטנות חולות מזה וכו"ת דמלכות צער פשיטא ליה להש"ס דפטור שהרי סופה להטעור בךך תחת צעלה והא ליכא כחמ תנאי כהכונס (ב) דף נט. ושם) דלא חיישי לכחש גופא דמה פירוש דבר שסופו להיות כן ונראה לר"י דצער צעילה משום תאות תשמיש אינו צא בשעת תשמיש אלא אחר כך וכל צער החבלה דמחייז היינו אותו צער הצא לו בשעת חבלה אצל מה שצא לו אחר כך מיפטר דגרמא בעלמא הוא הלכך צעי צער דמאי ורשצ"א מפרש דפשיטא דצער של צתולים ליכא למימר דע"כ תנא דמתני' חייש לכחש גופנא דמדמפתה פטור: **אי**

ממון וקשה דה"י נישואין מוילאין מרשות אז לענין ממון ואמאי צריך למילף מבוגרת ונראה דבא עליה ובגרה לעלמה נפקא לן מונתן לאצי הנערה דדרשין לאצי הנערה ולא לאצי בוגרת:

צער דמאי. קשה לר"י דמאי קא מיעביא ליה וכי לא ידע הש"ס שיש צער גדול לצתולה בציאה ראשונה וכמה קטנות חולות מזה וכו"ת דמלכות צער פשיטא ליה להש"ס דפטור שהרי סופה להטעור בךך תחת צעלה והא ליכא כחמ תנאי כהכונס (ב) דף נט. ושם) דלא חיישי לכחש גופא דמה פירוש דבר שסופו להיות כן ונראה לר"י דצער צעילה משום תאות תשמיש אינו צא בשעת תשמיש אלא אחר כך וכל צער החבלה דמחייז היינו אותו צער הצא לו בשעת חבלה אצל מה שצא לו אחר כך מיפטר דגרמא בעלמא הוא הלכך צעי צער דמאי ורשצ"א מפרש דפשיטא דצער של צתולים ליכא למימר דע"כ תנא דמתני' חייש לכחש גופנא דמדמפתה פטור: **אי**

סימני נערות אינה שזהו בוגרת אלא שזה חדשים, ופעמים שהיא ממהרת לבגור וסימניה ניכרים בדדיה כדמין במסכת נדה (מז). פנה בוחל וזמל (קדושין עט.). נערה המאורסה. להכי נקט נערה דזוקא נערה שהיא ברשות אציה דכתיב בנעוריה בית אציה (נדרים טו:).

עין משפט נר מצוה

בט א מיי פ"ב מהל' אסיות הל' ב טור ש"ע יורד סימן ללד סעיף א בהג"ה:

ע ב מיי פ"ב מהל' נערה הל' טז סמג עשין נד טור אר"ע סימן קטו: **עא** ג מיי שם הל' טו: **עב** ד מיי פ"א מהל' נדרים הל' ט סמג לזין רמב טו"ע סי' ק"י ללד ספי' ה:

עג ה מיי פ"ב מהלכות נערה הל' ז סמג עשין נד טו"ע אר"ע סי' קטו ספי' א:

עד ו מיי פ"א שם הל' ג סמג שם טו"ע שם ספי' ג:

עה ז מיי שם הל' ה טו"ע שם ספי' ד:

תוספות ר"ד

נתיא בא עליה ונשאת לעצמה הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב. פי' שלא מצינו שזכתה לו תורה בבחו' אלא מכר בקטנותה ושאר שצח ממון כגון קנסה ומעשה ידיה בנערות כדילפי' לקמן בפ' נערה ונשואין נמי מוציאין מרשות אב. פירוש כדאשכחן בהפרת נדרים דכ"י שלא נמי מוציאין מרשות נשאת אביה מפר נדריה ומשנשאת אין יכול להפר. מה בוגרת בא עלי' ובגרה לעצמה דכתיב ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה. אביה היא נערה בשעת נתינה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה: **מתני'** המפתה נותן ג' דברים והאונס ד' המפתה נותן ברשות ופגס וקנס מוסיף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעצמו. פי' בכלי שבתו לו לשחות בו כלומר ע"כ ישאנה דכתיב לא יוכל לשלחה כל ימיו והמפתה אם רצה להוציא מרשותא פי' האונס נותן מיד ואע"פ שכונסה שגאמר ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה. ודרש'י תו לו אתה כופה ולא לה: